

POSTANOWIENIE

Dnia 2 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski

w sprawie z powództwa S. sp.j. w P.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o wymierzenie kary pieniężnej,
na posiedzeniu niejawnym w dniu 2 sierpnia 2023 r. w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej
i Spraw Publicznych
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Warszawie z dnia 24 listopada 2021 r., sygn. akt VII AGa 689/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powodowej spółki kwotę
360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

- 3. s.h.**

UZASADNIENIE

Pismem z 23 marca 2022 r. pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”) wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 24 listopada 2021 r., VII AGa 689/20.

Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi do rozpoznania, powołał się na potrzebę wykładni przepisów prawa wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) tj. art. 56 ust. 1 pkt 3a i art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 1385

ze zm.; dalej: „p.e.”) w zw. z § 8 ust. 1 i 2, § 9, § 10 i § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (tekst jedn. Dz.U. 2007, nr 133, poz. 924, dalej: „rozp.”).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał, że zagadnienie skuteczności doręczenia planu wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w tym również doręczenia w formie listu zwykłego, stanowi przedmiot dotychczasowych rozbieżności w orzecznictwie Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Zgodnie z pierwszym poglądem skuteczne jest doręczenie planu ograniczeń, pomimo braku dowodu jego doręczenia odbiorcy, ponieważ umowy dyspozytorskie i sprzedażowe nie wymagają innej, szczególnej formy. Drugi pogląd akcentuje konieczność wykazania faktu doręczenia planu ograniczeń dla wymierzenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.

W odpowiedzi na skargę z 7 czerwca 2022 r. powód wniósł o oddalenie w całości jako niezasadnej oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie spełniała ustawowych przesłanek koniecznych dla przyjęcia jej do rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Zarówno względy ustrojowe, jak i procesowe jedynie wówczas uzasadniają przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej, gdy pozwala to zrealizować jej funkcje

publicznoprawne. Sąd Najwyższy nie jest zatem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, lecz skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek zaskarżenia. Ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest przez to sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00). Z tych też względów, skarga kasacyjna nie jest dostępna w każdej sprawie (zob. postanowienia Sadu Najwyższego: z 9 kwietnia 2019 r. I NSK 73/19; z 30 czerwca 2021 r., I NSK 5/21; z 23 lutego 2022, I NSK 29/21).

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, potrzeba wykładni przepisów prawa budzących wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oznacza sytuację, w której w sprawie występuje kwestia o niejasnym charakterze, będąca źródłem istotnych wątpliwości lub różnic zdań w orzecznictwie, mająca znaczenie dla oceny dochodzonego roszczenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, z 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15; z 24 kwietnia 2018 r., II CSK 743/17; z 9 marca 2018 r., I CSK 685/17; z 12 grudnia 2018 r., V CSK 292/18; z 1 grudnia 2020 r., III PK 190/19). Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej na tej przesłance wymaga więc wykazania, że niejednolita wykładnia określonego przepisu prawa, będącego źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, wywołuje rozbieżność w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 12 grudnia 2018 r., V CSK 292/18.). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., sygn. akt I PK 233/07; z 15 grudnia 2020 r., III PK 223/19). Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem

oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15; z 25 czerwca 2020 r., III UK 473/19).

Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12; z 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15; z 12 grudnia 2018 r., III UK 57/18; 17 czerwca 2020 r., II PK 121/19 z 25 czerwca 2020 r., III UK 473/19).

Sformułowane zagadnienie nie jest nowe i zostało już rozstrzygnięte w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w wyroku z 25 maja 2022 r., I NSKP 6/22, wyjaśnił, że odbiorcy energii przysługuje prawo do informacji w zakresie obowiązującego go planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Niedopuszczalne jest więc przerzucanie odpowiedzialności za brak należytej realizacji obowiązku wprowadzania ograniczeń w przypadku, gdy Prezes Urzędu Regulacji Energetyki nie jest w stanie wykazać, że plan ograniczeń został skutecznie doręczony powodowi.

Powyższe rozważania konsumują także drugi z wywiedzionych w skardze kasacyjnej zarzutów, tj. naruszenie art. 56 ust. 2 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. – przez ich niezastosowanie wobec powoda mimo tego, że powód swym zachowaniem wypełnił hipotezę normy sankcjonowanej z art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e., tj. nie dostosował się do ograniczeń w poborze i dostarczaniu energii elektrycznej wprowadzonych przez Operatora Systemu Przesyłowego. W warunkach niniejszej sprawy, przy braku dowiedzenia, że powodowej Spółce doręczono plan wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, nie można stwierdzić, że ziszczyły się przesłanki poniesienia przez nią

odpowiedzialności administracyjnej (finansowej). Innymi słowy, nie można stwierdzić, że powodowa spółka naruszyła obowiązek zastosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 14 ust. 2 pkt 3 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz.U. 2015, poz. 615 ze zm.).

[as]

[s.h.]